

Yttrande angående En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71)

Folkbildningsrådet har beretts möjlighet att lämna remissyttrande på rubricerat betänkande.

Folkbildningsrådet har inget att invända mot de föreslagna ändringarna men lämnar kompletterande synpunkter och förslag.

Sammanfattning

- Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att folkhögskolan har en viktig roll för studerande med funktionsnedsättningar.
- Folkbildningsrådet stödjer utredningens förslag att de med störst behov av utbildning ska prioriteras i antagningen till komvux.
- Folkbildningsrådet föreslår ett tillägg i 3 kap. 7 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning: *”Vid detta urval ska förtur ges till en sökande som önskar fullfölja studier som den sökande har påbörjat enligt en individuell studieplan från komvux eller folkhögskola.”*
- Folkbildningsrådet föreslår även ett tillägg i 4 kap. 18 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning: *”Studerande som har av folkhögskola intygade behörigheter i kurser av rektor, utan prövning, ges betyg motsvarande lägst godkänd nivå.”*

Folkbildningsrådets kompletterande synpunkter och förslag

Folkhögskolans betydelse

Folkbildningsrådet instämmer i utredningens bedömning att *”Folkhögskolorna har stora möjligheter att spela en viktig roll även i det fortsatta lärande för individer med intellektuell funktionsnedsättning”* (s 367). Det är tydligt att folkhögskolans pedagogik och miljö i många fall utgör en unik möjlighet till studier och vägar vidare för individer med olika typer av funktionsnedsättning. Det är positivt att utredningen bekräftar detta och ger ett erkännande åt folkhögskolans viktiga roll för studerande med funktionsnedsättning.

Prioritera de med störst behov

Folkbildningsrådet ser positivt på den perspektivförskjutning som utredningen föreslår vad gäller prioritering av studerande. Folkhögskolor har erfarenhet av att studerande med behörighetsintyg innehållande enbart vissa ämnen på gymnasienivå inte betraktas som korttidsutbildade, utan anses som överkvalificerade, och därmed blir bortprioriterade. Detta trots att deras behov av utbildning är stort. Dagens regler har därmed skapat återvändsgränder för de studerande. Detta kan förhoppningsvis lösas genom den föreslagna förändringen av denna antagningsprincip.

Övergångar mellan folkhögskola och komvux

Utredningen skriver att *”En väl utformad vuxenutbildning gör det möjligt att röra sig mellan olika utbildningar, jobb och praktik”* (s 110).

Folkbildningsrådet konstaterar att utredningen inte problematiserar och föreslår lösningar på de problem som finns när det gäller övergångar mellan folkhögskola och komvux.

Folkbildningsrådet beklagar detta då det försvårar genomströmningen i utbildningskedjan samt riskerar att förvägra studerande möjligheter till vidare studier i såväl folkhögskolan som komvux regi.

Folkbildningsrådets erfarenheter är att övergångarna mellan folkhögskolan och komvux inte fungerar på ett tillfredställande sätt. Studerande från komvux kan gå vidare i folkhögskola men det är inte självklart att studerande vid folkhögskola kan gå vidare till komvux eller till yrkesvux.

Både folkhögskolan och komvux ger möjlighet att gå vidare till studier i yrkeshögskola och högskola. En smidig övergång, likt den som gäller mellan folkhögskolan och högskolan samt yrkeshögskolan, bör också gälla från folkhögskola till komvux.

Problematiken kring övergångar mellan folkhögskola och komvux gäller såväl antagning som tillgodoräknande av tidigare studier.

Antagning

Det har blivit allt vanligare att studerande som läser allmän kurs på grundskolenivå på folkhögskola tänker sig en fortsatt väg på komvux yrkesprogram.

Övergången fungerar bra i vissa kommuner men ibland saknas kunskap om och medvetenhet om folkhögskolan som utbildningsform.

Problemet handlar oftast om att kommunen prioriterar de studerande som redan studerar på komvux. Folkbildningsrådet stödjer utredningens förslag att förtur kan ges till en sökande som önskar fullfölja studier som den sökande har påbörjat enligt en individuell studieplan. Men detta kräver att förtur även ges till folkhögskolestuderande som har en studieplanering som innebär fortsatta studier på gymnasienivå.

Folkbildningsrådet föreslår därför att följande tillägg görs i 3 kap. 7 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning: *”Vid detta urval ska förtur ges till en sökande som önskar fullfölja studier som den sökande har påbörjat enligt en individuell studieplan **från komvux eller folkhögskola.**”*

Tillgodoräkna sig behörigheter

Det uppstår ofta problem vid övergång från folkhögskolans allmänna kurs på gymnasienivå till komvux på gymnasienivå, det vill säga för studerande som önskar avbryta folkhögskolestudierna och fortsätta på komvux.

Det är av stor vikt att de studerande vid fortsatta studier på komvux kan tillgodoräkna sig behörigheter i de gymnasieämneskurser som redan intygats av folkhögskolan. Det är inte acceptabelt att de tidigare folkhögskolestuderande blir hänvisade till prövning enligt principen att all validering till betyg ska ske genom prövning. Önskvärt är att de kunskaper som intygats motsvara lägst godkänd nivå av folkhögskolan överförs till gymnasiebetyget och ges betyget E.

I kap 4. 15 a § förordningen (1992:403) om kommunal vuxenutbildning fanns följande lydelse som gällde fram till 2002: *”Den som inte har gått igenom en kurs får, utan att ha gått igenom prövning enligt 15 §, av rektor ges betyget Godkänd på kursen, om det av betyg, intyg eller liknande framgår att han eller hon genom studier vid folkhögskola, studier i utlandet eller på annat sätt förvärvat sådana kunskaper som behövs för betyget Godkänd på kursen...”*

Folkbildningsrådet föreslår därför ett tillägg i 4 kap. 18 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning: ***”Studerande som har av folkhögskola intygade behörigheter i kurser får av rektor, utan prövning, ges betyg motsvarande lägst godkänd nivå.”***

För Folkbildningsrådet

Maria Graner

Generalsekreterare